

2006. szeptember 27., szerda

P6_TA(2006)0380

Általános érdekű szolgáltatások

Az Európai Parlament állásfoglalása az általános érdekű szolgáltatásokról szóló bizottsági fehér könyvről (2006/2101(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a „Fehér könyv az általános érdekű szolgáltatásokról” című bizottsági közleményre (COM(2004)0374),
- tekintettel a „A Közösség lisszaboni programjának végrehajtása: Az általános érdekű szociális szolgáltatások az Európai Unióban” című bizottsági közleményre (COM(2006)0177),
- tekintettel az EK-Szerződés 86. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott vállalkozásoknak közszolgáltatással járó ellentételezés formájában megítélt állami támogatásokra történő alkalmazásáról szóló, 2005. november 28-i 2005/842/EK bizottsági határozatra ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokhoz való hozzáféréséről szóló 36. cikkére,
- tekintettel az EK-Szerződés 2., 5., 16., 73., 86., 87., 88. és 295. cikkére,
- tekintettel az általános érdekű szolgáltatásokra vonatkozó állásfoglalásaira, különösen az „Általános érdekű szolgáltatások Európában” című bizottsági közleményről szóló, 2001. november 13-i állásfoglalására ⁽²⁾, a általános érdekű szolgáltatásokkal kapcsolatos bizottsági zöld könyvről szóló, 2004. január 14-i állásfoglalására ⁽³⁾, valamint a közszolgáltatási kompenzáció formájában nyújtott állami támogatásokról szóló, 2005. február 22-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a belső piaci szolgáltatásokról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról szóló, 2006. február 16-i álláspontjára ⁽⁵⁾,
- tekintettel az Európai Tanács 2000. március 15–16-i lisszaboni, 2000. december 7–9-i nizzai, 2001. december 14–15-i laekeni, valamint 2002. március 15–16-i barcelonai ülésének az általános érdekű szolgáltatásokra vonatkozó elnökségi következtetéseire,
- tekintettel az Európai Közösségek Bíróságának ítélezési gyakorlatára az általános érdekű szolgáltatások terén, különösen a C-320/91. sz. Corbeau ügyben 1993. május 19-én ⁽⁶⁾, a C-393/92. sz. Almelo ügyben 1994. április 27-én ⁽⁷⁾, a C-107/98. sz. Teckal ügyben 1999. november 18-én ⁽⁸⁾, a C-83/01 P. sz. a C-93/01 P. sz. és a C-94/01 P. sz. Chronopost kapcsolódó ügyekben 2003. július 3-én ⁽⁹⁾, C-280/00. sz. Altmark ügyben 2003. július 24-én ⁽¹⁰⁾, a C-34/01–C-38/01. sz. Enirisorse kapcsolódó ügyekben 2003. november 27-én ⁽¹¹⁾ és a C-26/03. sz. Halle városát érintő ügyben 2005. január 11-én hozott ítéletére ⁽¹²⁾,
- tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
- tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére és a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, a Jogi Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság, az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság, valamint a Regionális Fejlesztési Bizottság véleményére (A6-0275/2006),

⁽¹⁾ HL L 312., 2005.11.29., 67. o.

⁽²⁾ HL C 140. E, 2002.6.13., 153. o.

⁽³⁾ HL C 92. E, 2004.4.16., 294. o.

⁽⁴⁾ HL C 304. E, 2005.12.1., 117. o.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2006)0061.

⁽⁶⁾ EBHT 1993., I-2533. o.

⁽⁷⁾ EBHT 1994., I-1477. o.

⁽⁸⁾ EBHT 1999., I-8121. o.

⁽⁹⁾ EBHT 2003., I-6993. o.

⁽¹⁰⁾ EBHT 2003., I-7747. o.

⁽¹¹⁾ EBHT 2003., I-4243. o.

⁽¹²⁾ EBHT 2005., I-1. o.

2006. szeptember 27., szerda

- A. mivel a Szerződések rendelkezései szerint a szabad versenyen alapuló nyitott piacgazdaságot kell létrehozni Európában, és mivel az európai integráció vonatkozási alapjául többek között az alábbi elvek szolgálnak, illetve bírnak fontossággal ebben az összefüggésben:
- a szolidaritás, amely összetart, és amely a társadalmi, gazdasági és területi kohézió és a fenntartható fejlődés céljain nyugszik,
  - az együttműködés, amelynek lehetővé teszi a transznacionális és európai törekvések megvalósítását a szerződésekben és a programokban,
  - nyitott határok és a személyek, áruk, szolgáltatások és a tőke szabad mozgását biztosító belső piac, a gazdaságok és a társadalmak integrációja, illetve az európai polgárok vagyonának és társadalmi jóllétének fokozása érdekében,
  - a verseny, amelynek a szociális piacgazdaság szabályai alapján lehetővé kell tennie a belső piac kiépítését, és amelyet a fontos demokratikus jogot képviselő versenyjog szabályoz, mindenekelőtt a monopóliumok és a gazdasági hatalmi visszaélések elkerülése és az innováció, az elérhető áru magas minőség biztosítása, a fogyasztói döntések diverzifikálása, valamint a fogyasztók jogi védelmének garantálása érdekében,
  - a szubszidiaritás, az EK-Szerződés 5. cikke szerint, a tagállamok sokféleségének és az EU különféle hagyományainak biztosítása, továbbá hogy az EU intézkedései a lehető leghatékonyabban és a polgárokhoz a lehető legközelebb történjenek, de akkor és csakis akkor, amikor ez eredményesebb, mint a nemzeti vagy a nemzeti szint alatti szinten hozott intézkedések,
  - az arányosság, amely szerint a Közösség intézkedései nem léphetik túl a Szerződés célkitűzéseinek eléréséhez szükséges mértéket, valamint
  - a demokrácia, amely szerint az általános választójog a legitimitás forrása a nemzeti és helyi hatóságok számára, amelyek az általános érdekű szolgáltatások működését, azok nyújtását és finanszírozását meghatározzák és megszervezik,
- B. mivel az általános érdekű szolgáltatások nem csupán a társadalmi és gazdasági kohézió fontos elemei, hanem jelentősen hozzájárulnak az európai gazdaság versenyképességéhez is;
- C. mivel a verseny, amelynek célja a szociális piacgazdaság szabályaira alapozott és versenyszabályokkal szabályozott egységes piac kiteljesítésének megkönnyítése, alapvető demokratikus jog, nem csupán a bürokratikus hatalom, de mindenkéfelett a gazdasági hatalommal való visszaélés csökkentése és a fogyasztói jogok védelme érdekében is;
- D. mivel az Európai Közösségek Bíróságának ítélkezési gyakorlata immár jelentős terjedelmű, folyamatosan fejlődik és számos általános érdekű szolgáltatást érint, ideértve az állami támogatásokat, az egyenlő bánásmódot és/vagy a verseny torzítását is;
- E. tekintettel az általános érdekű szolgáltatásoknak a belső piaci szabályokkal és az európai versenyszabályokkal való összeegyeztethetőségére vonatkozóan a Bírósághoz benyújtott esetekben tapasztalt fejlődésre, és tekintettel annak szükségességére, hogy erre az e területet kifejezetten szabályozó európai jogszabályok egyértelműsítésével reagálni kell;
- F. mivel a piacok alakulása és az a mód, ahogy a társadalmak szerveződnek, dinamikus fejlődést mutat, ami tagállamonként eltérő, a merev szabályok és fogalom meghatározások alkalmazása akadályt jelentene az optimális gazdasági és társadalmi eredmények elérése előtt;
- G. mivel az általános érdekű szolgáltatások nem definiálhatók egységes módon egy olyan sokféleséget mutató társadalmi és gazdasági környezetben, mint ami az EU-ban fellelhető;
- H. mivel a hatékony általános érdekű szolgáltatások rendelkezésre állása minden tagállam gazdasági, társadalmi és szociális rendszerének szilárd alkotórészét képezi; mivel az tagállamonként felettébb eltérő módon mutatkozik meg, és mivel az Európai Unió belső piacának sikeres kiépítésére irányuló célkitűzésnek lehetővé kell tennie, hogy a tagállamok eredményes és hatékony általános érdekű szolgáltatásokat vezessenek be, teljes mértékben tiszteletben tartva a polgárok fogyasztóként és adófizetőként meglévő kettős szerepét, valamint a tagállamok felelősségét anélkül, hogy indokolatlanul beavatkoznának abba, hogy a helyi és regionális hatóságok szabadon állapíthassák meg és hajthassák végre saját prioritásaikat az említett szolgáltatások minősége, gyakorisága, megfizethetősége és hozzáférhetősége tekintetében;

2006. szeptember 27., szerda

- I. mivel az általános érdekű szolgáltatásokat és általános gazdasági érdekű szolgáltatásokat az EU minden részén egyenlő módon kell nyújtani: mivel a gazdasági és társadalmi kohézió célja a különféle régiók fejlődési szintje közötti egyenlőtlenségek csökkentése és az EU átfogó harmonikus fejlődésének ösztönzése, különösen az új tagállamokban;
- J. mivel az EK-Szerződés 5. cikkének (2) bekezdésében megfogalmazott szubszidiaritás elvére való tekintettel a tagállamok, valamint regionális és/vagy helyi hatóságok feladata annak meghatározása, hogy mely szolgáltatások minősülnek általános érdekű szolgáltatásoknak, és hogy megállapítsák, mely szolgáltatásokat kell lefedni és hogy ezeket hogyan szervezik, finanszírozzák, nyújtják, értékelik és ellenőrzik, és ezt teljes mértékben tiszteletben kell tartani újabb jogszabálytervezetek kialakításakor;
- K. mivel a belső piac és a verseny szabályainak, illetve az általános érdekű szolgáltatások zökkenőmentes működésének összeegyeztethetőségére való tekintettel jogbiztonságot kell teremteni annak érdekében, hogy az adott nemzeti, regionális és helyi hatóságok megfelelő mozgástérrel rendelkezzenek a döntéshozatal, a konfliktusok és a peres eljárások elkerülése terén, megfelelően tiszteletben tartva a belső piacot és a Parlament fent említett, a belső piaci szolgáltatásokról szóló álláspontját, valamint a belső piaci és versenyszabályok egyértelmű betartását;
- L. mivel az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra vonatkozó közösségi ágazati irányelvek a hálózat-hoz kötött iparágakban és egyéb olyan ágazatokban, ahol piacnyitást értek el vagy vezettek be, sikeresnek mutatkoztak jobb szolgáltatások alacsonyabb áron való nyújtásában és megbízható keret teremtésében;
- M. mivel az általános érdekű szolgáltatások területén történő piacnyitásra irányuló számos ágazatspecifikus kezdeményezés, valamint a fent említett, a belső piaci szolgáltatásokról szóló parlamenti álláspont további lehetőségeket kínál a verseny és a jobb működés előtt az általános gazdasági érdekű szolgáltatások területén is, ami alátámasztja az általános érdekű szolgáltatásokat illető jogszabályi egyértelműsítés szükségességét;
- N. mivel az általános gazdasági érdekű szolgáltatások közvetlenül érintik a szolgáltatások belső piacát, és az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokat nyújtó számos ágazatot sikeresen korszerűsítettek és sikeresen integrálták azokat a szolgáltatások piacába; mivel ez az integráció ellenőrzött módon történt, és a közérdek és különösen az általános szolgáltatások fogalmának védelmére irányuló intézkedések kísérték;
- O. mivel az EK-Szerződés 16. cikke elismeri az általános gazdasági érdekű szolgáltatások fontosságát, mivel az EK-Szerződés 43–49. cikke jogalapot teremt közösségi cselekvés kialakításához a szabad szolgáltatásnyújtás tekintetében; mivel az EK-Szerződés 86. és 87. cikke és a Bíróság ítélezési gyakorlata világos iránymutatást tartalmaz az állami támogatások kezelésére, az általános gazdasági érdekű szolgáltatások finanszírozási módjára és szintjére vonatkozóan; mivel az EK-Szerződés 95. cikke jelenti a megfelelő jogalapot a közbeszerzési eljárásokra vonatkozó és azokhoz kapcsolódó kérdések kezelése vonatkozásában;
- P. mivel az EK-Szerződés 16. cikke, illetve 86. cikkének (2) bekezdése utal ugyan az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra, azokat azonban nem definiálja; mivel az EK-Szerződés egyáltalán nem tesz említést az általános érdekű szolgáltatásokról, hanem azok koncepcióját egy bizottsági közlemény vezeti be, és mivel a Parlament fent említett, a belső piaci szolgáltatásokról szóló álláspontja alapján az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokat ki kell vonni a szolgáltatási irányelv 16. cikkének alkalmazási köréből, az általános érdekű szolgáltatások pedig teljes mértékben kikerülnek az irányelv hatálya alól;
- Q. mivel az ilyen szolgáltatások nyújtásával megbízott gazdasági szereplők irányítása és a közöttük megvalósuló partnerség különböző formái ösztönzést kapnak, és ennek a tagállamok ilyen jellegű szolgáltatások nyújtására és biztosításuk másokra való átruházására vonatkozó illetékességének tiszteletben tartása mellett a hatékonyság és a kiváló minőség érdekében kell bekövetkeznie;
- R. mivel a magas szintű fogyasztóvédelemre irányuló közösségi célkitűzésre és a szubszidiaritás elvének való szoros megfelelésre nagyobb hangsúlyt kell fektetni;
- S. mivel az Európai Unió Alapjogi Chartája elismeri és tiszteletben tartja az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokat, figyelemmel az Unió társadalmi és területi kohéziójának előmozdítására;

2006. szeptember 27., szerda

1. megállapítja, hogy az általános érdekű szolgáltatásokkal kapcsolatos 2001. november 13-i, 2004. január 14-i és 2005. február 22-i állásfoglalásai továbbra is érvényben maradnak, különösen a következők tekintetében:

- a szubszidiaritás elve,
- a dereguláció és
- a belső piac megvalósítása és jó minőségű szolgáltatások nyújtásának szükségessége;

emlékeztet arra, hogy nem az a döntő, ki nyújtja az általános érdekű szolgáltatásokat, hanem inkább az, hogy a minőségi normákat és a méltányos társadalmi egyensúlyt meg kell őrizni, a kritériumokat pedig a szolgáltatásnyújtás megbízhatóságára és folytonosságára kell alapozni; emlékeztet arra, hogy a Parlament jóváhagyta azt, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatások számos iparágra vonatkoznak;

2. megjegyzi, hogy különösen fontos, hogy a belső piac által kínált lehetőségek teljes kihasználása érdekében a piacok modernizációját szabályozó feltételek és rendelkezések garantálják a tisztességes, átlátható és jól működő versenyt, fenntartva a társadalmi kohéziót és a szolgáltatásokhoz való egyetemes hozzáférést, és elkerüljék az erőfölénnyel való visszaélést és az új szereplők piacra lépését akadályozó új monopóliumok kialakulását;

3. hangsúlyozza, hogy az általános érdekű szolgáltatások minőségének kiválónak kell lennie, és széles kör számára, optimális áron kell azokat elérhetővé tenni a társadalmi kiegyensúlyozottság figyelembevételével, az ellátás tartós biztonságát alapul véve; hangsúlyozza továbbá, hogy az általános érdekű szolgáltatások többsége biztosítható a tisztességes verseny feltételei mellett, azon elv szerint, hogy a magán- és állami vállalkozásokat alapvetően egyenlően kell kezelni;

4. kéri, hogy a Bizottság készítsen széles körű elemzést a Parlament számára az eddigi liberalizáció hatásairól, különös tekintettel az érintett fogyasztók és alkalmazottak helyzetére;

5. hangsúlyozza, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtása az európai belső piacon történik, így azokra a belső piacra, a közbeszerzésekre, a versenyre és az állami támogatásokra vonatkozó szabályok és a visszaélések Bizottság általi ellenőrzései érvényesek, olyan mértékig, hogy az ilyen szabályok alkalmazása ne akadályozza jogilag vagy ténylegesen az ezekhez rendelt egyes feladatok teljesítését, a Szerződés 86. cikkének (2) bekezdésével összhangban; hangsúlyozza, hogy az EK-Szerződés általános gazdasági érdekű szolgáltatásokról szóló 16. cikkével összhangban a Közösség és a tagállamok saját hatáskörüknek megfelelően felelősek annak biztosításáért, hogy az ilyen szolgáltatások olyan elvek és feltételek mentén működjenek, amelyek lehetővé teszik számukra feladataik teljesítését;

6. úgy véli, hogy az általános érdekek törvényes követelményeit nem lehet kifogásként használni a szolgáltatási piacok szabálytalan lezárására azon nemzetközi szolgáltatók tekintetében, akik vállalják a törvényes követelmények tiszteletben tartását, és képesek is ennek eleget tenni;

7. hangsúlyozza, hogy – különösen az Európai Unió bővítése után – biztosítani kell a kohéziót az általános gazdasági érdekű szolgáltatások területén, és hogy a strukturális politika keretében össze kell kapcsolni a tagállamok hálózatban működő általános gazdasági érdekű szolgáltatásainak infrastruktúráit, és fokozni kell a határokon átnyúló együttműködést a valódi belső piac megteremtése és a szabványosítás megkönnyítése érdekében;

8. figyelembe veszi e szolgáltatások gazdasági jelentőségét, illetve fontosságát más javak előállításához és más szolgáltatások nyújtásához szempontról; hangsúlyozza, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatások megszerzésének módja hatással lehet a belső piacra, például azáltal, ha megtiltják a letelepedést abban az országban, ahol a szolgáltatást nyújtják;

9. meggyőződése, hogy a versenyszabályok céljaként kell meghatározni a szolgáltatásnyújtás minőségének javítását, a fogyasztók rendelkezésére álló választék bővítését, az elfogadható árakat és egyéb közérdekű célok megvalósítását, beleértve a fenntartható fejlődést;

10. felszólítja a Bizottságot, hogy egyértelműsítse az általános érdekű szolgáltatások és az általános gazdasági érdekű szolgáltatások közötti elhatárolást operatív kritériumoknak a tagállamok nemzeti hagyományait figyelembe véve történő kidolgozása révén, a kollektív javak jellege és az általános érdekű szolgáltatások közfinanszírozása alapján; hangsúlyozza, hogy számos általános érdekű szolgáltatás tekintetében különösen nehéz különbséget tenni a gazdasági és a nem gazdasági szempontok között e szolgáltatások dinamikus jellege és gyors fejlődése miatt; üdvözli ezért azt, hogy az Európai Bizottság fehér könyvében úgy fogalmaz, hogy „egy közérdekű feladat eredményes végrehajtása ellentét esetén a Szerződés szabályainak alkalmazása felett áll”; elismeri, hogy az általános érdekű szolgáltatások széles köre nem vonható ki a belső piaci és a versenyszabályok hatálya alól az általános érdekű szolgáltatások meghatározására tett kísérlet során; megállapítja, hogy az általános gazdasági érdekű és az általános érdekű szolgáltatások pontos definiálása ellentétes lenne a tagállamoknak az általános érdekű szolgáltatások meghatározására vonatkozó szabadságával;

2006. szeptember 27., szerda

11. úgy véli, hogy az EK-Szerződés 86. cikkének (2) bekezdése garantálja a tagállamok számára azt, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtása az egyetemes szolgáltatások vonatkozásában a közösségi jog vagy a tagállamok által előírt kötelezettségeknek megfelelően történjen; egyetért a Bíróság értelmezésével, amely szerint párhuzam vonható ezen értékelés és az arányosság vizsgálata között az EK-Szerződés 49. cikke keretében;

12. emlékeztet arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata, illetve a Bizottság egyedi esetekben adott értelmezései határozzák meg e területre vonatkozóan az érvényes szabályokat, és hogy így nem teremtődött meg a szükséges jogbiztonság és a megfelelő átláthatóság;

13. kéri továbbá a Bizottságot különösen két fontos kérdés tisztázására: a Bíróság ágazati megközelítésen alapuló ítélkezési gyakorlatának következményei, valamint a versenyjognak az általános érdekű szolgáltatásokra és általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra való alkalmazása, különösen tekintettel az ilyen szolgáltatások finanszírozására;

14. megállapítja, hogy az általános érdekű szolgáltatások nyújtására az állampolgárokhoz közeli helyi és regionális hatóságok szintje bizonyult eredményesnek, és továbbra is ezek alkalmasak arra, hogy e szolgáltatások esetében biztosítsák a részvételi jogot, a fogyasztóvédelmet és a közérdeket; rámutat, hogy az európai szintnek hozzá kell járulnia ahhoz, hogy ne kerüljön veszélybe a helyi és regionális szint azon képessége, hogy ilyen szolgáltatásokat nyújtson;

15. ezért azon a véleményen van, hogy

- a helyi, regionális és nemzeti hatóságok érdekében, azért, hogy szükség esetén minden polgár érdekében megfelelő szolgáltatásokat tudjanak kínálni és garantálni, megfelelően tiszteletben tartva a belső piacot és a belső piaci szolgáltatásokra vonatkozó fent említett parlamenti álláspontot,
- az ilyen szolgáltatásokat nyújtó vagy biztosításukról gondoskodó (közvállalkozás, nyereségorientált vagy nonprofit) vállalkozások érdekében, azért, hogy e vállalkozások tisztában legyenek azzal, hogy a hatóságok milyen feltételeknek és kötelezettségeknek vetik őket alá a belső piac és a hatályos jogszabályok értelmében a közérdeket érintő rájuk bízott feladatok alapján, valamint
- az e szolgáltatások igénybevevői érdekében, azért, hogy bizonyosak lehessenek abban, hogy a tagállamok és helyi hatóságaik által a helyi körülményekkel összhangban meghatározott és kialakított szolgáltatások megfelelő feltételek alapján nyújthatók a verseny, ha lehetséges, a hozzáférhetőség, a minőség, az elérhetőség, az innováció, a kiigazíthatóság, a folytonosság, a tartósság, az egyenlő bánásmód, a hosszú távú tervezés, a biztonság, az egyetemesség stb. tekintetében,

a Bizottságnak jogi pontosításokat, iránymutatásokat és elveket kell előterjesztenie számos problematikus témával kapcsolatban, különösen a belső piaci és a versenyszabályoknak az általános érdekű és az általános gazdasági érdekű szolgáltatások terén oly módon történő alkalmazására vonatkozóan, hogy egyúttal biztosított legyen a szabályoknak az általános érdekű és az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra való alkalmazásával kapcsolatos demokratikus elszámoltathatóság a tagállamok, valamint a regionális és helyi hatóságok irányában; megállapítja, hogy további egyértelműsítés szükséges a felelőségeknek az EU és a tagállamok között történő megosztása tekintetében, és úgy véli, hogy ennek vonatkozásában fontos tényező a releváns ágazatokban fennálló speciális helyzetet figyelembe vevő ágazati megközelítés; hangsúlyozza ezzel kapcsolatban, hogy a Szerződés és a Bíróság ítélkezési gyakorlatának megfelelő értékelését követően az általános érdekű szolgáltatásokat továbbra is a tagállamok definiálják; megjegyzi továbbá, hogy nincs jogalapja egy olyan javaslatnak, amely az EK-Szerződés vonatkozó rendelkezéseinek bizonyos szolgáltatásokra vonatkozó alkalmazásának mellőzésére irányul;

16. hangsúlyozza a belső piaci szabályokon és a szubszidiaritás tiszteletben tartásán alapuló hatályos, illetve jövőbeli ágazatspecifikus jogszabályok szükségességét, valamint azt, hogy az ágazatspecifikus jogszabályok nem kérdőjelezhetőek meg; emlékeztet ezen ágazatspecifikus jogszabályok sikerére, és ajánlja, hogy az ágazati megközelítést más ágazatokra is terjesszék ki;

17. felhívja a Bizottságot, hogy teremtsen nagyobb jogbiztonságot a szociális és az egészségügyi általános érdekű szolgáltatások terén és terjesszen elő megfelelő javaslatot egy ágazatspecifikus tanácsí és parlamenti irányelvre irányulóan és a megfelelő területekre vonatkozóan;

18. ezért sürgeti a Tanácsot, hogy a lehető leghamarabb fogadjon el egy közös álláspontot a vasúti, közúti és belvízi közlekedési közszolgáltatás fogalmában benne rejlő kötelezettségek terén a tagállamok tevékenységéről szóló, 1969. június 26-i 1191/69/EGK rendelet felülvizsgálatával kapcsolatban ⁽¹⁾;

(¹) HL L 156., 1969.6.28., 1. o.

2006. szeptember 27., szerda

19. javasolja, hogy ha egy illetékes hatóság általános gazdasági érdekű szolgáltatás nyújtásaként szándékozik meghatározni egy szolgáltatásnyújtást, akkor a közszolgáltatási kötelezettséget vagy tisztességes és átlátható minden résztvevő számára egységes feltételeket biztosító pályáztatási eljárás vagy olyan megfelelő jogi aktus révén ítélik oda, amely eleget tesz az átláthatóság feltételeinek;

20. üdvözli a közszolgálati kötelezettségek kompenzációja formájában történő állami támogatásokra javasolt közösségi jogi keretet és a tagállamok és a közzállalkozások közötti pénzügyi kapcsolatok átláthatóságáról, illetve egyes vállalkozások pénzügyi átláthatóságáról szóló, 1980. június 25-i 80/723/EGK bizottsági irányelv⁽¹⁾ átdolgozására irányuló tervét;

21. javasolja, hogy ha egy illetékes hatóság általános érdekű szolgáltatásokat nem a saját általános költségvetéséből kíván közvetlenül finanszírozni, akkor olyan finanszírozási formát válasszon, amely megfelel az EK-Szerződés rendelkezéseinek, különösen a 86. cikk (2) bekezdésének, különösen a következő esetekben: kizárólagos és különleges jogok biztosítása, kompenzáció közszolgáltatások nyújtásáért, illetve közszolgáltatások nyújtását segítő alap létrehozása; megjegyzi, hogy minden ilyen esetben átlátható díjszabási rendszerre, valamint megfelelő és átlátható finanszírozásra van szükség;

22. javasolja, hogy ha egy illetékes hatóság közszolgáltatások nyújtásáért kompenzációt szándékozik adni valamilyen általános érdekű szolgáltatás finanszírozásának biztosítása céljából, akkor ez a kompenzáció ne minősüljön állami támogatásnak az EK-Szerződés 87. cikke értelmében, amennyiben:

- a kedvezményezett egyértelműen meghatározott közszolgáltatási feladatot lát el;
- a kompenzációs kifizetések kiszámítási paramétereit előzetesen objektív és átlátható módon állapítják meg;
- a kompenzáció mértéke nem lépi túl a közszolgáltatási kötelezettség teljesítése során felmerült költségeket, ésszerű profit mellett;
- a kedvezményezettet nyilvános pályázat keretében választják ki vagy a kompenzáció nem lépi túl egy olyan, jól működő vállalkozás költségeit, amely megfelelő eszközökkel rendelkezik a közszolgáltatás nyújtására; és
- átlátható eljárást folytattak le;

hangsúlyozza azonban, hogy a kompenzáció összege nem haladhatja meg azt a mértéket, ami a szolgáltatás nyújtásához szükséges, és nem használható a kérdéses szolgáltatás körén kívül eső tevékenységek finanszírozására keresztfinanszírozás formájában; kiemeli, hogy a kompenzációnak valamennyi, általános érdekű szolgáltatás nyújtásával megbízott gazdasági szereplő számára elérhetőnek kell lennie, jogi státuszuktól függetlenül;

23. rámutat annak fontosságára, hogy a fent említett 2005/842/EK határozat rendelkezéseit végrehajtsák; hangsúlyozza azonban, hogy a közszolgáltatási kötelezettségek egyszerű kompenzációjának kifizetése nem minősülhet állami támogatásnak, és hogy a jogszabályokat ennek megfelelően kell módosítani;

24. kiemeli, hogy az illetékes hatóság megítélése alá tartozik, hogy valamely általános érdekű szolgáltatást közvetlenül saját részlege útján végez-e vagy annak elvégzését külső profitorientált vagy nonprofit szolgáltatókra bizza, amelyek felett a saját szervei felett gyakorolt ellenőrzéshez hasonló ellenőrzést gyakorol; ha az illetékes hatóság úgy dönt, hogy az általános érdekű szolgáltatás nyújtását kiszervezi, akkor pályázati felhívást kell közzétenni; emellett a helyi és regionális önkormányzat elvét tiszteletben kell tartani, amely szerint az illetékes hatóságnak joga van annak eldöntésére a közérdek figyelembevételével, hogy az egyes szolgáltatások nyújtása hogyan történhet a legmegfelelőbbben;

25. úgy véli, hogy valamely általános érdekű szolgáltatás végzésének kiszervezése esetén a szóban forgó hatóságnak e szolgáltatást rendszerint nyílt pályázat útján kötött közszolgáltatási szerződés alapján kell átruházni; megjegyzi, hogy a közszolgáltatási szerződés odaítélésének elve lehetővé kell, hogy tegye az illetékes hatóság számára, hogy sürgős esetekben ezen eljárás lefolytatása nélkül közvetlenül odaítélhessen ilyen közszolgáltatási szerződést; felszólítja a Bizottságot a tagállamokkal és az Európai Parlamenttel együtt, hogy közbeszerzési irányelvekben vagy egy rendeletben pontosítsa a vonatkozó kritériumokat; ezzel kapcsolatosan megerősíti, hogy a helyi hatóságoknak képesnek kell lenniük a szolgáltatási feladatoknak közvetlenül az interkommunális vállalatok vagy hasonló közös megállapodási formák vagy a tulajdonukban lévő vagy általuk ellenőrzött vállalatok részére történő kiszervezésére, amennyiben az ilyen szervek tevékenységeik alapvető részét az ellenőrző hatóság vagy hatóságok részére végzik, és a külső piacokon nem versenyeznek, hanem ez egyszerűen csak belföldi szerveződési gyakorlatot jelent, és olyan megállapodásra kell jutni, amely kategorikusan nem zárja ki eleve a magánrészvételt;

⁽¹⁾ HL L 195., 1980.7.29., 35. o. A legutóbb a 2005/81/EK irányelvvel (HL L 312., 2005.11.29., 47. o) módosított irányelv.

2006. szeptember 27., szerda

26. ezzel kapcsolatban az általános érdekű szolgáltatásokat nyújtó új üzemeltetők bevonásából és az ilyen szolgáltatások biztosítása újabb formáinak alkalmazásából származó esetleges hatékonyságbeli előnyök érdekében úgy véli, hogy sürgősen szükséges a különböző interkommunális szervezeti formák (interkommunális együttműködés, a köz- és magánszféra közötti partnerségek, koncessziók odaítélése) számára nagyobb jogbiztonságot garantálni, illetve a versenyre, a közbeszerzésre és az állami támogatásokra vonatkozó európai jogszabályok alkalmazási körét tisztázni, valamint általános és Európa-szerte érvényes kritériumokat meghatározni; hangsúlyozza, hogy jogszabályi alapon tisztázni kell a közszolgáltatások kiszervezését, ami eltér a közbeszerzésektől; felszólítja a Bizottságot ilyen kiszervezett szolgáltatások odaítélési szabályainak megfogalmazására és azon szabályok ill. a közbeszerzési szabályok közötti egyértelmű elhatárolásra;

27. úgy véli, hogy az illetékes hatóságoknak gondoskodniuk kell arról, hogy azokban az ágazatokban, amelyek tekintetében közszolgáltatási vagy egyetemes szolgáltatási kötelezettségekre vonatkozó szabályokat vagy sajátos célokat állapítottak meg, az adott ágazatnak megfelelő szabályozási módokat és eszközöket átlátható előírások alapján alkalmazzák;

28. úgy véli továbbá, hogy a nagyobb átláthatóság és a jobb fogyasztóvédelem érdekében a következő területeken szükség van nemzeti és helyi szintű iránymutatásokra:

- a meglévő hálózatokhoz való hozzáférés módjainak meghatározása, amennyiben a szolgáltatás nyújtásához elengedhetetlen e hozzáférés;
- a szolgáltatásnyújtás ár- és/vagy díjszabási feltételeinek megállapítása;
- verseny és lehetőségek biztosítása új vállalkozók számára, ha lehetséges;
- a szolgáltató és a szolgáltatást igénybe vevő közötti vitás ügyek békés rendezésére vonatkozó szabályok megállapítása, a jogorvoslatért való folyamodás lehetőségének sérelme nélkül, valamint
- konzultáció és adott esetben a versenyügyekért felelős hatóságok értesítése minden olyan részlet esetében, amely a nemzeti, illetve az EK-Szerződésben foglalt versenyjogi előírások megsértésére utalhat;

29. a kiváló minőségű és hatékony általános érdekű szolgáltatások érdekében javasolja önkéntes teljesítményértékelés és minőségmérési mechanizmusok ösztönzését nemzeti és európai szinten; javasolja továbbá a tapasztalatcserét és a bevált gyakorlatok ösztönzésének a támogatását, és valamennyi érintett bevonását; javasolja, hogy ezek az intézkedések az alábbi szempontokra irányuljanak:

- átfogó értékelési módszerek kidolgozása, ideértve a gazdasági, társadalmi és környezeti kritériumokat is;
- a szolgáltatást igénybe vevők védelme és biztonsága;
- a norma megfelelősége és arányossága a szolgáltatás költségeihez mérten;
- lehetőség szerint a norma széles körű elterjesztése és nyilvánosságra hozatala, valamint;
- a norma betartásának egyszerű és hatékony ellenőrzése, amely egy chartán vagy magatartási kódexen alapulhatna;

30. hangsúlyozza a tagállamok ellenőrzési jogköre megerősítésének fontosságát a közpolitikai célkitűzések, többek között a megfizethető árak és a minőségi normák eredményes elérésének biztosítása érdekében; továbbá hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az érintett közhatóságoknak rendelkezésére álljanak a verseny kikényszerítésére és a fogyasztóvédelem biztosítására alkalmas eszközök és szaktudás;

31. kéri a Bizottságot a jelen állásfoglalás, a 2004. január 14-i állásfoglalása és a lisszaboni stratégia félideős felülvizsgálatáról szóló 2005. március 9-i állásfoglalása⁽¹⁾ alapján, hogy terjesszen elő az ezen állásfoglalásban említett módon, megfelelő jogszabályi kezdeményezéseket, továbbá emlékeztet arra, hogy a Szerződés által előírt esetekben az együttdöntési jogokat az általános érdekű és az általános gazdasági érdekű szolgáltatások területén érintett valamennyi félnek maradéktalanul gyakorolnia kell;

32. emlékeztet rá, hogy a Közösség által kötött nemzetközi megállapodásoknak és az ezekhez kapcsolódó kötelezettségeknek összhangban kell állniuk a Közösség politikáival és belső szabályaival;

33. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

(¹) HL C 320. E, 2005.12.15., 164. o.